

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti, prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto 15 K
1/2 10 „
1/4 5 „

Posamične številke stanejo 10 vin.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kašpot po Goriškem in Gradiškanskem“ in „Kašpot po ljubljani in kranjskih mestih“, dalje dva krat v letu: „Vozni red železnice“, „Parnik in poštanski svet“.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici števil. 7 I. nadst. v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček na naročila brez dopolne naročnine se ne oziroma Oglasi in poslanice se računajo po Pošti-vrstah č. tiskano 1-krat 16 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsake vrste. Večkrat po dogodbi. Večje črke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsta. Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

„Vse za narod, svobodo in napredek!“ Dr. K. Lavrič.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati lepo Gorica. Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnistvu.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gld. 1.80.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gori v naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: Schwarz v S. sk ul., Jellersitz v Ninski ul., Ter. Leban na tekalšču, Verdi, Peter Krebelj v Kapucinski ulici, I. Bajt v pokopališni ulici, I. Matijasi v ulici Formica, I. Hovaški v Korenski ulici št. 32; v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Deželna norišnica.

Deželna norišnica se ima otvoriti v tekočem letu. Bavili smo se ob raznih časih s tem novim deželnim zavodom. Sedaj daje za to novo priliko deželni odbor. Dežela je razburjena radi ogromnih stroškov, ki so že izdani za zgradbo tega zavoda in ki se bodo morali še izdati, in deželni odbor je čul že toliko pritožb, da čuti potrebo, zavrnil jih ter postaviti vse delo za deželno norišnico v lepo, svetlo luč, ki naj bi pokazala, da so vse pritožbe neopravičene ter je delo perfektno na vse strani.

V deželo vabijo psihiatre z raznih krajev Evrope, da bi izdal vsak ugoden parere, s katerim bi se pobahal deželni odbor, rekoč: Tu vidite sodbo uglednega psihiatra! Pred to se skrijejo vsa nasprotovanja. Pri psihiatru s severa so imeli manj sreče, več pa pri onih iz Italije. Da bi Italijan iz kraljeva grajal kako delo svojih „bratov“ v Avstriji, na to se misliti ni, še toliko manj ker je vsak pač čutil, kako potrebujejo izvestje, katero naj jim pomaga ter jih opere pred javnostjo. Zavod je zgrajen, premembni mogoče posebnih več izvesti, torej kaj: ali naj poklicani večak iz Italije zarohni nad „brati“, ko ga tako mlo gledajo ter prosijo ugodne sodbe?

„Samouprava“, katero izdaja deželni odbor, piše v članku „Sodba znanstvenikov o naši deželni norišnici“ tako-le:

„Sedaj, ko je deželna norišnica dokončana in se ima v kratkem otvoriti, se nam zdi potrebno opozoriti na mnenje, ki sta ga bila podala izmed mnogih drugih odličnih kompetentnih oseb o novem zavodu dva ugledna in priznana italijanska psihiatra, ki sta deželno norišnico v različnih dobah posetila. V poletju preteklega leta sta posetila našo deželno norišnico goriško profesor A. Pieraccini, ravnatelj deželne norišnice v Arezzo (Toskana) in inženir Paoli, ravnatelj deželne tehnice urada v Arezzo. — Kak utis je napravila deželna norišnica na ta dva ugledna posetnika, sledi iz pisma, ki ga je

poslal profesor Pieraccini glavnemu inženirju našega deželnega tehničnega urada, gospodu Arturju Glessig. — Iz tega pisma posnemljemo sledeče: „Pred nekaj dnevi sva občudovala norišnico videmsko, ki ima nekaj posebnega na sebi; jaz sem si ogledal pred kratkim veliko in lepo novo norišnico v Padovi, ki odgovarja vsem novim zahtevam, ki se stavijo glede norišničnih stavb. — Z ozirom na to je bilo vsekakor nevarno, da deželna norišnica goriška, ki sva jo imela še pregledati, ne bode napravila posebnega utisa. — Toda, kar iznenadila sva bila, ko sva opazila prednost, ki jih nudi goriška norišnica. — Vaše delo je popolno; izvršili ste delo, ki se tudi v podrobnostih ne more kritizirati, delo, ki mora zbujati pozornost vseh oseb, ki hočejo popolniti svoja tozadevna znanja. Ta velik uspeh ste znali doseči z relativno majhnimi, dokaj nižjimi sredstvi, nego so jih potrebovale dežele za bolnišnice, ki pa niti zdaleka niso imele tako velikega učinka in imajo razmeroma manj prostorov. Po najini sodbi odgovarja v Vašem krasnem zavodu vse znanstvenim zahtevam: Prostor, z ozirom na okolico in na oddaljenost od mesta, površina stavišča, kakovost podzemlja, orientacija, razdelitev oddelkov, razdelitev prostorov, zgradba in okrašenje poslopij, ročna dela, splošne naprave, naravni in umetni prezračevalniki, kurjava, razsvetljava greznice: z eno besedo vse je popolno. Hvaležna sva čislavemu profesorju Antoniniju prvič radi tega, ker sva se po prečitaniu njegove objave o novem zavodu odločila odpotovati v Gorico, drugič ker naju je spramljal in naju je seznanil z Vami, gospod inženir, kakor tudi, ker je nama omogočil, da sva si popolnila svoje znanje, kar bodeva uporabila v prid našemu domačemu zavodu, na čigar popolnitev čakamo že tri leta.“ — Tako zaključuje pismo profesorja Pieraccinija.

Ugledni profesor E. Belmondo, ravnatelj deželne norišnice v Padovi, je posetil v pretekli jeseni našo deželno norišnico. Ko se je vrnil v Padovo, je poslal glavnemu inženirju gospodu Arturju Glessig pismo z dne 15. novembra l. l., ki piše v njem med drugim tole: „Ponavljam moram, kar sem že v

Vaši navzočnosti rekel: da sem ves navdušen za goriško deželno norišnico, in peudarjam, da nisem še videl kompleksa norišničnih stavb, ki bi, izvzemši malenkostne podrobnosti, tako vseskozi odgovarjal svojemu namenu. — Gotov sem, da bodo vse pristojne osebe z menoj enakega mnenja.“

Torej mnenja treh psihiatrov iz Italije! V oči pada okolaost, da profesor Pieraccini nekako posebno povdarja „relativno majhna, dokaj nižja sredstva, nego so jih potrebovale druge dežele“... in... „prostor z ozirom na oddaljenost od mesta“, torej oni dve točki, radi katerih se je čulo največ pritožb. Prostor mu je namreč tudi vseč ter ga je sprejel v končno sodbo: „z eno besedo vse je popolno.“

Profesor Belmondo je tudi kar ves navdušen za norišnico; vse odgovarja svojemu namenu. To je parere kar na debelo, nekaj malenkostij je, ki niso baš popolnoma prav, ali to so malenkosti, drugače pa kompleks norišničnih stavb vseskozi odgovarja svojemu namenu. Mein Liebchen, was willst du noch mehr?

Na deželnem odboru so si meli roke od samega veselja, da je dogotovljeno tako kompletno delo — kar jim je skazilo veselje pismo goriškega zdravnika dr. Pontonija na profesorja Belmondo gledé na članek v „Corriere“, kjer je bil objavljen Belmondov parere.

Dr. Pontoni pravi: „Ker slovi ime profesorja Belmondo v psihiatričnem svetu, je bil razočaran, ko je čital njegovo pismo, v katerem se tako pohvalno izraža o goriški deželni norišnici. Nato pripoveduje, da je bil on član odseka za zgradbo deželne norišnice, da je obiskal sam več uzornejših norišnic v Avstriji, Italiji, Nemčiji in Švici. Na podlagi teh študij in nasvetov odličnih veščakov je v odseku izjavil, da zemljišče, nabavljeno od strani deželnega odbora, je nezadostno; deželni odbor je kupil zemljišče, ne da bi bil poprej poprašal kompetentno tehnično komisijo. Ugledni psihiatri so mu nasvetovali zemljišča najmanj 30 hektarjev; zato je zemljišče 15 hektarjev nezadostno. Iz-

javljam tudi — pravi dr. Pontoni dobesedno — da prostorne odgovarjanje namenu, ker se nahaja v pomeriju mesta, je premalo v strani in premalo mirno. Nahaja se preblizu bivališča, preblizu ceste, prašne in šumne, preblizu železnice in preblizu krčm. V zdravstvenem oziru in v oziru discipline trpi tak zavod, ako ni vsaj 3 do 4 km oddaljen od bivališča. V Vidmu v Italiji so morali že storiti potrebne korake proti nadležnostim, radi katerih trpi tamkajšnja norišnica, ki je pa vse dalje od mesta nego goriška (3 km izven mestnih zidov). — Izjavil sem, da zemljišče je bilo nabavljeno za ceno, kakoršne ne dovoljuje norišniška tehnika. Za 15 hektarjev se je dalo skoro 170.000 lir. Norišnica v Vidmu obsega 38 hektarjev, ki so stali 88.000 lir, norišnica v Padovi pa obsega skoro 26 hektarjev, ki so stali 100.000 lir.

Na razpolago imam cenežana bavo zemljišče 27 norišnic, pa nobena dežela ni potrošila za zemljišče v tak namen toliko, kolikor naša, ki je med vsemi temi deželami najubožnejša in najbolj izmolžena.

Zemljišče se pa tudi ne da razširiti, ker za vsak novi kvadratni meter bi bilo treba šteti zlat denar. — Predno se kupi tako zemljišče, se mora biti na jasnem tudi gledé vode, če jo je mogoče dobiti na zemljišču zadostno za vse potrebe. Merodajne osebe trdijo še vedno, da ne bo dosti vode. (Tako se je že spčetka grošilo v glavnih predpogojih za tako gradnjo.) Dr. Pontoni se je trudil za to, da bi se kupljeno zemljišče prodalo ter predlagal, da naj se kupi drugo na prostem polju v primerni daljavi od mesta, da bi bil poleg tudi kak gozdiček. Usmiljeni bratje v Gorici so napravili za umobolne kolonijo v Starigori, ki spada h Gorici, lepo na samem, ki vsepa jako dobro. Vsa prizadevanja dr. Pontonija pa so bila zaman, zato se je odtegnil iz odseka. (Laška liberalna stranka je hotela norišnico v Gorici, da bode Lah v Gorici imeli dobitek od nje. To jim je bilo glavno pri vprašanju, kje

Dvajset let pozneje.

Nadaljevanje

== „Treh mušketirjev“. ==

Francoški spisal:

== ALEXANDRE DUMAS. ==

(Dalje.)

Porthos je naslonil brado na dlani, položil kolence na mizo ter gledal d' Artagnana z onim zaupljivim pogledom, ki je podeljeval temu kolosu izraz tako čudovite dobrodušnosti.

— No? pravi d' Artagnan čez nekaj trenutkov.
— No? ponovi Porthos.
— Saj ste rekli, dragi prijatelj...
— Jaz? Jaz nisem rekel ničesar.
— Pač: rekli ste, da vas mika, pobrati jo od tod.
— Ah, da! za to bi bil že rad pripravljen!
— In rekli ste tudi, da ni treba za to drugega nego razdreti okno ali ulomiti vrata.
— Res je, rekel sem to in še rečem.
— In jez sem vam odgovoril, Porthos, da je to sredstvo slabo in da ne bi naredila niti sto korakov, pa bi naju prijeli in potolkli, ker nimava obleke, da bi se preoblekla, in orožja, da bi se branila.
— Res je! Morala bi imeti obleko in orožje.
— No, torej, prijatelj Porthos, pravi d' Artagnan ter vstane: imava jih, in celo boljše vrste!
— Ba! pravi Porthos ter se ozre naokrog.
— Ne iščite, brezuspešno bi bilo; vse to nama pride v zaželenem trenutku. Ob kateri uri pri-

bližno sva videla včeraj ona dva švicarska stražnika, ki sta se sprehajala?

— Mislim, da nekako eno uro potem, ko se je stemnilo.

— Če prideta torej danes tako kot včeraj, nama ne bo treba čakati niti četrte ure, pa ju zopet vidiva.

— Res je, k večjemu četrte ure morava še čakati.

— Vaša roka je še vedno dovolj dobra, kaj ne, Porthos?

Porthos odpne zapestnico, priviha rokav ter ogleduje z dopadajenjem svojo žilavo roko, ki je bila debela kakor stegno navadnega človeka.

— Toda brezdvomno, še dovolj močna.

— Tako da bi lahko brez velike težave naredili iz teh klešč obroč in iz te lopatice vijak?

— Seveda, odvrne Porthos.

— Poskusite!

Velikan vzame označena predmeta v roko ter ju spremeni brez vsakega napora in z veliko lahkoto v to, kar je želel njegov tovariš.

— Evo! pravi na to.

— Krasno! pravi d' Artagnan; resnično, Porthos, vi ste nadarjeni!

— Slišal sem pripovedovati o nekem Milonu iz Krotona, pravi Porthos, kateri je baje delal prečudne reči; privezal si je na primer vrvi okoli čela ter jo pretrgal z mišicami; pobil je na tla vola z udarcem svoje pesti ter ga nesel domov na ramah, prijel je konja na zadnje noge ter ga ustavil itd. itd. Dal sem si vse te stvari pripovedovati tam doli v Pierrefonds-u, in storil sem vse, kar je delal on, izvzemši to, da nisem še pretrgal vrvi s tem, da bi napel svoja senca.

— Ker vaša moč ni v vaši glavi, Porthos, pravi d' Artagnan.

— Ne, temveč moja moč je v mojih rokah in v mojih ramah, odvrne Porthos naivno.

— Prav, prijatelj! Stopiva k oknu in vporabite svojo moč v to, da izrujete omrežje z okna. Počakajte, da ugasnem luč.

XXVIII.

Moč in bistranost.

(Nadaljevanje.)

Porthos stopi k oknu, prime z obema rokama za železno palico, se upre vanjo, jo potegne k sebi ter jo upogne, kakor lok, tako da sta oba konca skočila iz luknj, ki so bile vdolbene v kamen in zamazane že trideset let s cementom.

— Vidiš, prijatelj, pravi d' Artagnan, tega ne bi nikdar mogel storiti kardinal, naj bo še tako prebrisan.

— Ali bo treba še drugih izruvati? vpraša Porthos.

— Ne, ta bo dovolj: sedaj gre lahko človek skozi odprtino.

Porthos poskusi ter pomoli cel hrbet skozi okno, rekoč:

— Da, lahko.

— Res, prav čedna odprtina je to; vtaknite zdaj svojo roko skozi!

— Kam, skozi?

— Skozi to luknjo.

— Čemu?

— To takoj izveste: Le vtaknite.

naj stoji deželna norišnica). Izstopil je dr. Pontoni iz odseka tudi zategadelj, ker se ga je hotelo pripraviti do molka, čon meži non-poco civilie meno ancora c'avaliereschi, z malotičnimi sredstvi in še manj kavališkimi. (Ta izpoved je dragocena; postavlja pa v pravo luč, kako se je takoj s prvega početka gledé norišnice delalo le v izvestne namene.) — Nato se je obrnil na javnost ter žel obilo priznanja in odobravanja pri uglednih psihiatrih raznih dežel (istotako je videl v deželi vsak pameten človek; kako prav ima dr. Pontoni). Psihiatri Luzenberger, Oliva iz Mantove, ravnatelj norišnice v Dobranu, v Solnogradu, Feldhofu so potrdili njegove nazore in pred kratkim umrli nestor psihiatrov Kraft-Ebbing ga je vspodbujal, naj ostane na poti, katero je nastopil, ker je prava. — Gorški zdravnik dr. Fratik je leta 1888. o vprašanju deželne norišnice podal izvestje, v katerem pravi, da za deželno norišnico bo potreba najmanj 25 hektarjev, na mirnem kraju, proč od bivališč. Dandanašnji je dr. Fratik med onimi, ki odobravajo zgradbo deželnega odbora. Deželni odbor se je bil obrnil na dr. Krayatscha, ravnatelja norišnice v Kierlingu, da izda svoj parere o nameravani gradnji deželne norišnice. Predložili so mu načrte, o katerih je podal izvestje. Deželni odbor pa je poročal deželnemu zboru, da je Krayatschev parere popolnoma ugoden, kar pa ni res. (Pride še.)

Iz najnovejšega pastirskega lista kremonskega škofa Bonomellija.

Slavnoznaní kremonski škof Bonomelli, katerega smo že večkrat omenjali radi modrih besed, katere govori, je izdal 10. t. m. nov pastirski list, iz katerega posnemamo to-le:

Duhovščina naj ljubi napredek.

»Ako se preresetava naša družba dogmatično, toliko gledé vere, kolikor gledé resnic, katere podaje cerkev za razodete, je naša družba mnogo manj krščanska nego v preteklih stoletjih; ako pa se razmotriva npravnost in dobrotelost, ki sta sad vere, je sedanja družba brez primere boljša in bolj krščanska nego v preteklih stoletjih. Razlog za to se nahaja po njegovem v tem, da obstoji vera iz dveh delov, povsem različnih: jeden iz simbola, iz dogem; drugi iz dekalog (10 zapovedij), nauk, ki tvorijo moralo in katerih se moramo držati. Ta dva dela bi morala biti vedno združena kakor vzrok in efekt, pa sta marveč neredko ločena, kajti mnogi, ki so sprejeli v se krščansko zvezo s krstom in vero, se ne brigajo za njo, morda je tudi ne spoznavajo, vzdržujejo pa naravni del, ki je bil združen z njo in katerega se ne da uničiti, ker tvori isto naravo. On pa hoče, da se pripoznava vera notranje v obeh delih: notranji simbol, notranji dekalog. — »Mi moramo« — tako se obrača do vseh duhovnikov — »ne le učiti in širiti dogme, ampak tudi pridobiti spošto-

vanje, zaupanje družbe, v kateri živimo, živeti njeno življenje, ljubeč to, kar ona ljubi in hoče, dotle, do kjer evangelijski ukazuje in dovoljuje. Vsak napredek, bodisi materialen, bodisi intelektualen, bodisi socijalen ali ekonomičen izvira iz Boga in dosledno ne more biti drugačen nego dober in mi moramo ga vedno pospeševati, opogumjevati in blagoslovljati. Omikanega duhovnika ne sme motiti, ko vidi, kako se vsak dan bolj razvija napredek v brezštevilnih svojih oblikah; nikdar ne sme kazati nezaupanja in niti ne imeti na sebi dozdevnosti, da bi ga pobijal. — Bilo bi brezuspešno. Rajše ga študirajte, da ga boste bolje poznali ter držali v mejah tega, kar je prav in prikladno. Ako gleda mrko na napredek, onečlaščuje vero, kaže malo vere v božje reči ter meče na cerkev grdo obtožbo, da je nazadnjaška, prijateljica nevednosti ter se izolira iz družbe.« Potem pravi: »Videti edino slabost v naši družbi, to skoro sistematično preklinjanje družbe, kazati vedno zaničevanje v vsaki reči, to jako škoduje in tega se varujmo!«

Ljubezen do domovine.

Bavi se na to z ljubeznijo do domovine ter kliče nesrečo onim narodom, »v katerih je stopil religiozni čut v boj s patrijotičnim z nevarnostjo in skrajno škodo za jednega in drugega«. Nato nadaljuje: Nad pol stoletja je, kar je v Italiji nastal ta spor, težak, globok, jako žalosten. Fatalni zapletaj visokih in najvišjih interesov, duh discipline in najtežje dolžnosti so gnale duhovščino, da se je postavila na teren, ki se je zdel premnogim odkrito sovražni domovini in tako je pričel se vedno bolj množiti, nesrečepoln boj med obema čutoma. Tako se dogaja neverjetno dejstvo, pravim strašno, da se vidi verne in katoliške ljudi, ki se imenujejo protiklerikalce ali vsaj ne odbijajo tega imena, kakor če bi bilo mogoče, biti katolik pa se izjavljati za sovražnika duhovščine in torej škofov in glavarja cerkve. Vrženi v sredo tega vrtinca obsodb, sumničenj, obrekovanj, antipatije in sovraštva ne klonimo duhom; stojimo trdni v božjih obljubah, pomnožimo gorečnost in z dejanji pokažimo, da ljubimo svojo domovino kakor naši sovražniki in še bolje od njih.

Ljubezen do svobode.

Monsignor Bonomelli nasvetuje svoji duhovščini jednako ljubezen tudi do svobode. »Obžalujemo — pravi — zlorabe svobode, ampak vsa in vedno bodi naša simpatija za njo.« — »So izvestni puritanci dogem, ki vidijo v vsaki reči napad in insult na cerkev. Bodimo bolj zdržljivi in ne metajmo tako lahko med število onih, ki se motijo in med sovražnike cerkve in vere ter med obsojence tistih, ki še niso ali so le po tem, kakor mi sodimo. To, da se nasprotnike tako-rekoč tlačijo pod težo zmote in herezije, pridevaje jim kazni cerkve razumljene, kakor si jih mi razlagamo, žali in odganja mnoge od nas.«

Potem omenja, da kakor poduk postal je popularen, raste tudi prestige moralne moči ter se manjša prestige materialne. Tako je, da je moč iz rok malega števila ljudi stopila v mase. »In demokracija je svoboda, ki se dviga in njen pohod je usodepoln. Po Rusiji in balkanskih »eželah gibanje preobrazuje Turčijo in Perzijo. To nezadržljivo vrenje prostosti, to čudovito omamljenje duhov in src, ta fanfara velikih besed, katerih vsebina se izogne presojevanja ter ki so premešala svet, ta moč iluzij, ki se preobrača v strah vznemirajočo moč akcije, vse to je prišlo iz Francije, iz revolucije, iz svobode. . . . Pozdravljajmo jo na njenem potu to neutrudljivo tvorilko dobrega in slabega, podiranja in obnovenja. V svojem čudovitem teku postavlja si prestol v Carigradu, v Salonikih, v Smirni, v Damasku, v Bagdadu, v Jeruzalemu, da preobrazi zemljo misterija, nepremeljivega tihega orijenta! Svoboda je v svojem teku skozi stoletja vrgla zavore, drugo za drugo, ki so ločevale ljudstva ter jih zatvarjale v meje; svoboda jih je zbližala ter jih spravlja v bratsvo, v tisto veliko družino, katero je prorokoval evangelij in katera se stvori okoli križa Kristusovega.«

Mnogo zlatih besed je napisal kremonski škof Bonomelli, besed, ki vodijo v globoko razmišljanje, pred vsem pa nas silijo v primeru z razmerami v naših deželah.

Kako različna naziranja, kako različno delovanje. Temo oznanjajo pri nas, strankarstvo, enostranost gojijo, napredek zasmejujejo ter iščejo v njem hudičovo delo, ljubezni do domovine in svobode pa se bojijo kakor hudič križa. Še slišati nočejo besede svoboda strankarski farizeji, okosteneli krivi preroki. In ker ne hodijo poti napredka, zadevajo ob odpor pa kričijo nad »liberalci«, ki žele ljudstvu prosvete in omike, da more vredno živeti v današnjem svetovnem vrtenju, ki jemljejo ljudstvo iz črnih rok teme ter ga vedejo na svetlo k resnici. Velik boj se bje, v tem boju pa klerikalci neizmerno škodujejo ljudstvu, ker ga pehajo od luči v temo, kjer se ga da obrati do zadnje kosti, seveda v blagor njega na onem svetu pa v korist obirateljev v tej »solzni dolini«, kjer je včasih vendarle tako lepo. . . .

Bonomellija ne čislajo naši zeloti, ker hoče duhovščino dvigniti iz tiste krive njene posebne poti ter vsvariti iz nje zopet čuteče ljudi, ki naj svetijo v vsakdanjem vrtenju in drvenju ljudem s čistimi Kristusovimi nauki, oni pa se zavzemajo le za trdo pest in brezpogojno pokorščino črni suknji, iz katere naj izhaja vsaka direktiva za vesoljni svet, katera naj ukazuje svetu v njega duševnih in telesnih potrebah ter zajezi prodiranje svobode in daje napredku le toliko prostosti, kolikor more služiti izvestnim namenom. . . . O, kaka razlika! Vse polno mislij in komentarja se porodi v glavi razsodnega čitatelja, ko prečita odlomek iz Bonomellijevega pastirskega lista. Le razmišljajte!

DOPISI.

Iz komenskega okraja.

Z Gorjanskega. — Čedalje bolj kaže naša slavna c. kr. vlada nezaupnost do avtonomnih oblasti. Orožnik je edini verodostojni vir, iz katerega črpa ves položaj v deželi. Imeli smo pa te dni slučaj, kateri ni pokazal samo popolno preziranje in nezaupanje županstvom, kakor se to godi redno pri vsaki vlogi, ki jo županstvo predloži, ampak zdelo se je c. kr. vladi potrebno, poslati samega gosp. c. kr. namestništvenga svetnika iz Sežane, da reši finančni položaj države pred polomom! Zaporedoma več let sem naroča vlada županstvom sestavljati imenik občanov, ki želé dobiti kolči iz vladnih trtnic. Tudi letos so to delo opravila županstva, a v zahvalo so dobila nezaupnico, kajti vlada ni verjela ni jednemu županu, ampak tirala je vse župane v Komen, da dokažejo resničnost prošnih trt. Poleg tega je bilo pozvanih tudi mnogo kmetov, katerim je bilo dokazati, ali rabijo trte. Mnogim je povzročilo to toliko stroškov, da se vrednost vladine dobrote nikakor ne pokriva.

Radi tega postopanja se je vzbudila splošna nevolja in ljudje so se svečano zakleli, da v prihodnje se prav lepo zahvalijo za take vladine dobrote, katere z zamudo časa in drugimi potnimi troški ni od daleč ne dosežajo tržne vrednosti navadnega stopa vladinega rožja. Boji se, da bi ne storila preveč za nas iz zaloga akcije za dvigovanje gospodarstva naših pokrajin!

Iz ajdovskega okraja.

Preserje pri Ribambergu. (Kaj nam je pravil in kazal dr. Breclj?) Vrhovci in nekateri Preserji pijejo radi za kratek čas vino. To je pa prišlo na ušesa brižni gospodi v mestu, in zavohal je to nesrečo tudi pobožni dohtar medikus, kar mu ni dalo več spati. Nekega svetega dne — slučajno ni bilo to 1. aprila — pomazal si je čevlje s salom, v levo yzel gorjačo in v desnici je vrtol velik debelozagodati rožni venec, ki je bil v samem Lurdu požegnan, pa jo je sopihal proti Preserjam. S seboj je prinesel tudi neko pripravo, ki se imenuje »ekopiti«, ali kako že. V prejšnjih časih je ta brumai medikus skliceval in medhal svoje bolnike v hōtelu Ličen. Toda tamošnji gospodar, »nevernik«, je po takih shodih vselej vihal svoj nos in je zapazivši vonjavo po zborovalcih se nespodobno izrazil, mrmraj oč neke kozle in dihurje. Tako se je moralo temu hōtelu in hotelirju pokazati figo!

Sklicali je torej v zanesljivem kraju na samih Preserjah svoje bolne ljubljence skupaj. Zatakral si je izbral njih želodce, katere jim je razkazoval v njih največ začudenje in strah. Videlo se je na želodcih vse velike bule, mehurje in izrastke, da je bilo kar groza. Ljudi je kar obšla zoba, ko so videli, kaj imajo v sebi! In vse se je prašalo, od kod pa ta nesreča, ta zgubani želodeci? Gospod medikus so rekli: To je od vina! Pospod medikus so rekli: To je od vina! Po-

(Dalje v prilogi.)

Porthos uboga, poslušen kakor vojak, ter pomoli svojo roko skozi omrežje.

- Izborni! pravi d'Artagnan.
- Torej gre stvar dobro od rok?
- Kakor namazana, prijatelj!
- Prav. Kaj naj pa zdaj naredim?
- Nič.
- Torej je že konec?
- Ne še.
- A jaz bi vendar že rad razumel! pravi Porthos.

— Poslušajte, prijatelj, in z dvema besedama vam bo vse jasno. Vrata stažnice se odpirajo, kakor vidite.

- Da, vidim.
- Na naše dvorišče, preko katerega hodi Mazarin v oranžnico, pošljejo dva stražnika, ki ga spremljata.
- Da, ravnokar stopata čez prag.
- Da bi le zaprla vrata stražnice za seboj! Prav! Zaprla sta jih.
- Dalje?
- Tihe! lahko bi naju slišala.
- A jaz ne vem še ničesar!
- Pač! zakaj med tem, ko boste delali, boste sproti razumeli.
- A jaz bi rajši...
- Tem večje veselje, ko boste iznenadeni.
- Saj res! pritrdi Porthos.

Porthos umolkne in se ne gane več.

Vojaka sta se res bližala proti oknu ter si mela roke, zakaj bilo je meseca februarja, kot smo že rekli, in mraz je bilo.

V tem trenutku so se odprla vrata stražnice, in enega izmed vojakov so poklicali nazaj.

- Ali gre še vse dobro? vpraša Porthos.
- Bolje nego si moreva misliti, odvrne d'Artagnan. Sedaj pa poslušajte! Pokličem tega vojaka ter pokramljam z njim, kakor včeraj z enim njegovih tovarišev; ali se spominjate?

— Da, samo razumel nisem niti besedice od vsega, kar je govoril.

— Da, imel je res malo čuden naglas. Toda pazite dobro na vsako mojo besedo: vse je odvisno od tega, da to tudi izvršite.

- Prav! Izvršiti — to je moja stvar!
- Vem, pri moji veri: zato se tudi zanašam na vas.

- Govorite torej.
- Pokličem torej vojaka ter bom kramljal z njim.
- Povedali ste že to.

— Obrnem se na levo, tako da bo stal on na vaši desni strani, v trenutku, ko stopi na klop.

- A če ne stopi?
- Stopi, bodite brez skrbi. V trenutku, ko stopi na klop, iztegnete svojo grozno roko ter ga primete za vrat. Nato ga dvignite, kakor je dvignil Tobij-ribo za škrge, ga potegnute v najino sobo in pazite, da ga boste zadosti trdno držali, da ne bo mogel vpiti.

- Da, pravi Porthos; pa če ga zadavim?
- No, saj je Švicar, to je dobro; a upam, da ga ne zadavite. Položite ga čisto oprezno na tla in zamašiva mu usta ter ga kam priveževa, naj bo žel moje zdravje.

kamorkoli. Tako bova imela najprej uniformo in pa meč.

— Čudovito! pravi Porthos ter pogleda d'Artagnana z globokim občudovanjem.

- Hm? pravi Gaskonec, kaj ne?
- Da, nadaljuje Porthos očaran; toda ena obleka in en meč, to ni še dovolj za dva.

— No, ali nima ta vojak še enega tovariša?

— Res je, pritrdi Porthos.

— Torej, kadar bomo zakašljali, iztegnite roko: tedaj bo čas.

— Prav!

Prijatelja se postavita vsak na svoje mesto. Porthos je bil čisto skrit v kotu pri oknu.

— Dober večer, tovariš, pravi d'Artagnan s svojim najljubeznivejšim in najmehekšim glasom.

— Doper fčeer, kospot, odvrne vojak.

— Ni ravno toplo za sprehejanje, nadaljuje d'Artagnan.

— Brrrrrrroun! pravi vojak.

— In mislim, da vam kozarec vina ne bi škodilo?

— Kosarec fina, to bi bil fajn!

— Ribo mika trnek! Ribo mika trnek! zašepeče d'Artagnan Porthosu.

— Razumem, pravi Porthos.

— Imam ga tu steklenico, pravi d'Artagnan.

— Steklenico!

— Da.

— Bolno steglenico?

— Čisto polno, in vaša je, če jo hočete izpiti na (Nadaljevanje na peti strani).

kazal jim je potem, ker on ne pokusi vina, svoj želodec. In glej, njegov je bil lep, gladek in čvrst, kakor mlado ostrizeno jagode. Sledil je sedaj nauk: Proč z vinom; vino je vražja pijača! Marsikdo nesrečnih poslušalcev ni še nikoli kaj takega slišal, strme držal odprta usta in se v svojem srcu boril s težkimi mislimi. Toda vsak je raje molčal, nego pa da bi kaj neumnega zbleknil; kajti z dolhtarji ni dobro črešnji zobati. Težko bi pa tudi vsem bilo, da bi zdej pokončali vse sode, kleti in trte in potem morda iz krompirja šnops izdelovali. Nekdo se je bil sicer že odkasljat in je nameraval se spodobno izjaviti, da sovraštvo do vina je učil Mohamed, in da kdor njegove nauke zastopa, ni pravi učenec Kristov, ki je vino vse drugače čislal. Ali ta govornik ni začel govoriti. Videl je namreč, da imajo gospod medikus na vratu obešeno svetogorsko medajico, pa da jim iz desnega žepa visi in nizko dol ob stegnu opleta velik, svital in blagoslovljen paternoster. Sprevidel je, da bi bilo več ko neverno, da bi zdej le omenil nevernika Mohameda.

Ko sta pa šla potem otožno domu Janez in Drejče, reče Janez: Joj, joj kake želodce imamo! Drejče pa odgovori: Res, naši želodci so v žalostnem stanju; toda Bog ne daj, da bi nam še možgane pregledal....

Janez: Ko bo pa te vizitiral, ne prinesem jaz svojih kolesec zraven, če jih kaj imam. Šla sta potem v Drejčeto klet in pila do 11½ ponoči iz štirih sodov....

Odsek „Goriškega Sokola“ v Ajdovščini vabi na svoj prvi zabavni večer, katerega priredi v nedeljo, dne 21. svečana v dvorani gosp. Bratina. — Na vspeh je petje, igra, komičen prizor, telovadba. Začetek ob 4. pop.

Ker je čisti dobiček namenjen spopolnitvi društvene telovadnice, katera služi v izobrazbo in korist naše mladine, se dobrovoljna preplačila hvaležno sprejemajo. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Iz Kamenj. — Čudne reči se pletejo pri nas, odkar se je dogodila znana zgodba D. Vodopivcu, ki še sedaj trpi. Klerikalno sovraštvo je veliko. Kadar pa iz sovraštva kaj naklepljejo, se delajo pa nedolžne in izmuzniti se hočejo roki pravice. Tako delajo klerikalci povsodi. No, upamo, da zmaga pravica! — Razni spomini pri tem prihajajo na dan. Tako se spominjamo, kako je nekdo suval v prsa A. Vodopivca ob državnozbornih volitvah, češ, da je volil Štreklja in ne Laharnarja in kako se je izvršil sunek proti Dominiku V., ker je volil po svoji vesti. To so lepi spomini. Glasovnica je bila zaznamovana pa ni bila odana. To so tajne volitve. Spominjamo se, kako je bil potepen A. Vodopivec in kako se je na to komaj rešil kazni. Klerikalci so tiči in napnejo vse svoje moči proti svojemu bližnjemu. — Uplivati znajo tudi na priče, če treba, se odpro kleti in toči vino, kar se da, da se omehta priči srce. — S prefriganostjo se hočejo zmazati, pa se ne bodo. Zgoditi se mora le to, da odnese prva burja našega močnega župana. O priliki še!

Iz bouškega okraja.

Iz Čezasce. — Za napredek in izobrazbo mladine vneti g. dr. Rudolf Gruntar, odvetnik v Tolminu, je podaril za nakup knjig za tukajšnje šolske mladinske knjižnice znesek 30 K. Za ta blagodušni dar izreka v imenu šolske in odrasle mladine bl. g. darovatelju najpresrečnejšo zahvalo — vodstvo šole.

Iz goriške okolice.

Požar v Solkanu. — Gorelo je v hiši Katarine Meljavec. Zgorelo je celo poslopje. Na pomoč so prišli ognjegasci iz Gorice, ki so omejili ogenj, da se ni razširil na sosednja poslopja.

Iz kanalskega okraja.

V Desklah so se vršile pred kratkim občinske volitve, ki so končale tako, da so izvoljeni prejšnji starešine, kar nam jamči za to, da je vodstvo občine v dobrih rokah.

Iz sežanskega okraja.

Pavsko društvo „Zorislava“ v Sežani vabi na veselico s petjem, igro in plesom, ki jo priredi v nedeljo, dne 21. svečana v dvorani hotela „Pri treh kronah“. Začetek ob pol 8. uri zvečer.

Iz tolminskega okraja.

Ubila se je 17. t. m. na Grahovem učenka Franca Hvala v grapi blizu postaje. Nesla je očetu, ki je v gozdu grabil listje, kosilo, in mu je potem pomagala. Po neprevidnosti pa se je približala drči, po kateri spuščajo drva, in je zdrčala v globočino. Bila je takoj mrtva, ker je z glavo priletela ob skale. Škoda deklice, ker je bila najprirednejša učenka v šoli.

Družba sv. Cirila in Metoda.

Milo slovenstvu v korist. Poročali smo že, da je stopila družba sv. Cirila in Metoda v zvezo z narodnimi tovarnami mila, s Fockom v Kranju in Gabrščekom v Gorici. Danes moremo javiti, da je rodila ta zveza naši družbi že 200 K, katere ji je poslal g. Andr. Gabršček. Rojaki, uporabljajmo pred vsem drugim tisto blago, ki do naša grotno podpora za obrambo slovenstva!

Družbi sv. Cirila in Metoda je poslal g. August Ničman nekaj starega denarja. Hvala! Priporočamo, da se pregleda po vseh hišah razne zaprašene prostore, do bilo bi se gotovo mnogo starega denarja, ki tam plesnaje, a družba bi ga dobro uporabila domovini v korist. Lansko leto je prejela naša družba za tak denar okoli 30 K.

Moll-ov Seidlitz-prašek

je za na želodec trpeče neprekosljivo sredstvo katero ima prednost pred vsemi drugimi dražilnimi čistili, kroglicami in grenicami.

Cena orig. škatlje K 2.—
Ponarejanje se sodnijsko zasleduje.

Moll-ovo Franc. žganje in sol

za ribanje žitov. — Bolečine najsluže in okrepujejoče staroznano sredstvo proti trganju in prehlajenju vsake vrste.

Orig. steklenica K 1.90
Na prodaj po vseh lekarnah in mirodlinicah. Glavna lekarna

A. MOLL, c. in kr. dvorni zalažnik, Dunaj, I. Tuchauben 9.
Zaloga v Gorici v lekarnah: G. Cristofolotti, A. Gironeoli.

Domače vesti.

Darovi za »Dijaško kuhinjo«. — L. Kemperle, jurist iz Hudajužne, je poslal 20 K, ki so bile nabrane v veseli družbi na veselici v Podbrdu v restavraciji gosp. Štravsca. — Jos. Kerševani, trgovec v Gorici, in Berta Kerševani roj. Škerjanc sta darovala 20 K mesto posebnih obvestil njihju poroke. — Solkanci so nabrali pri opekarni v Solkanu 4.50 K. — Dodatni zaslužek starčka na planinskem plesu v Gorici znaša 1 K. — Na račun mesečnine je prišlo 34 K. — Ko sta jemala bridko slovo od »ta ledig stanu« Boštjančič in Kerševani v ponedeljek zvečer »pri Jelenu«, je nabral kavarnar Jos. Pečenko 13 K 70 v. Živeli dobrotniki slovenske mladine!

Za družbo sv. Cirila in Metoda se je nabralo v gostilni Miserit v ulici sv. Antona št. 3. v Gorici 4 K. Hvala!

Poroči. — Danes zjutraj se je poročil g. Ivan Kunc, nadučitelj v Ročinju, z g.čno Pavlo Berbuč iz Sv. Križa. Čestitamo!

Danes se je poročil v samostanski cerkvi v Sv. Križu g. Miroslav Mrevlje, c. kr. davčni oficijal v Ajdovščini, z g.čno Kristino Kovačevy, hčerko znanega veletržca v Ajdovščini. Mesto poročnih naznanil je daroval g. ženin 10 K družbi sv. Cirila in Metoda. Hvala mu lepa. K poroki naše najsrčnejše čestitke!

Predavanje. — V sredo se je vršilo običajno predavanje. Občinstva je bilo okrog 70. Predavatelj dr. Dinko Puc je s tem dovršil svoj tema: O socijalnih gibanjih in teorijah od prvih začetkov do Marksa.

Prihodnje predavanje, ki se blimelo vršiti dne 25. t. m., odpade. Predavanja za mesec marec in april se bodo pravčasno ter to naznani občinstvu potem listov in letakov.

Gg. pevci »Slov. bralnega in podpor-nega društva v Gorici« so uljudno naprošeni, da se udeležijo veselice v Št. Petru polnoštevnilno. Oktet nastopi z pesmijo »Zvezda«. Skupna zborja pa nastopita z pesmijo »Zrinski Fra kopani«.

Premeščen je g. Fr. Sir. c. kr. davčni asistent, iz Trsta od c. kr. urada za odmero pristojbin k davkarji v Gorico.

Te dni se je mudil v Gorici novi deželni šolski nadzornik Kauer ter inspiciral tukajšnje srednje šole.

Občni zbor »Narodne Prosvete« v Gorici se bo vršil v soboto dne 27. februarja 1909. ob 8. uri zvečer v dvorani hotela »Zlati Jelen«. — Ako bi občni zbor ne bil sklepčen ob navedeni uri, sklicuje se drug občni zbor na isti dan v istih prostorih ob 8½ uri zvečer, ki bo sklepal brez ozira na število prisotnih. — Dnevni red: 1. Poročilo odbora. 2. Poročilo preglednikov. 3. Sklepanje o računu za 1. 1908./1909. 4. Volitev odbora. 5. Volitev preglednikov. 6. Proračun za 1. 1909./10. 7. Sprememba pravil. 8. Slučajni predlogi. — Ker je za sklepanje v premembi pravil treba, da je prisotnih najmanj polovica članov, vabi na obilno udeležbo

Odbor »Narodne Prosvete« v Gorici: dr. K. Podgornik, dr. P. Medvešek, t. č. predsednik. t. č. tajnik.

Socijalisti proti vladi?! — Ko so bili došli socijalni demokratje v državni zbor v tako impozantnem številu, je pričakoval svet, da bodo ondi korenito pometali smeti, ki so jih nakopičili v vsej državni upravi vse dosedanje vlade. — Joj, kako široka usta so imeli proti birokraciji in buržoaziji — na shodih lahkovernih delavcev.

Ali kaj se je zgodilo? Strmeli smo vsi — razočarani. Kakor ližejo ovčice sol z roke svojega pastirja, tako so bili socijalni demokratje ponižni — vladi nasproti. Najservilnejša stranka vladina so bili — socijalni demokratje!

Ko je vlada že večkrat odgodila državni zbor, četudi za dolgo časa, so socijalni demokratje ostali tihi. Letos pa, ko je vlada državni zbor zaključila, so so najbolj hudi na vlado — socijalisti. Zakaj? Odgovor je lahek: Zato, ker od zaključka do nove otvoritve poslanci ne bodo dobivali — dijet. Socijalni demokratje pa najbolj »obrajtajo« dijet. Brez teh se čutijo silno oskudovane. Ako pa prejemajo dijet čež dolge počitnice po 100 in več dni, jim je to prav! Ves krik mokačev proti vladi je zatorej le boj za — dijet.

Jutri bodo imeli socijalni demokratje pri Katariniju shod, da bodo grmeli proti vladi zaradi zaključenja državnega zbora. Govorila bosta neki Lah in pa — sodrug dr. Tuma. — Pajacade in drugega nič!

Pustna raca. — »Slovenec« uganja »Pusta« s svojimi poročili iz Gorice. 18. t. m. je priobčil senzacionalno vest, da Gabršček snuje — »Jubilejno banko« in da je prošnja za dovoljenje že pri okrožnem sodišču. — Dodatno ob zaključku lista pa so izvedeli, da Gabršček še ni vložil prošnje, ampak je nameraval banko ustanoviti s sodelovanjem goriških občin po deželi, ki so se pa odtegnile sodelovanju — in tako je vsa »stvar« padla v vodo.

Da je hotel kak goriški čuk napraviti Gabrščeka celo za »stvarnika«, to verujemo; ali neverjetno je, da v vredništvu »Slovenca« nimajo pojma o tem, kako se ustanavljajo — banke. Da pri teh občinah ne morejo imeti nič opraviti, kakor tudi, da prošnja bi ne šla na okrožno sodnijo, to bi moral vedeti pri »Slovencu« že vsak raznašalec, ne pa učeni uradniki v talarju in brez njega. — Goriški čuk je slišal nekaj zvoniti, pa halo v »Slovenca«, da bi podrl, ako je še mogoče. Ali — zaman ves trud. Kar ima biti — bo!

Da bi bilo v malo vrstah še več pustnih novosti v »Slovencu«, dostavlja po-božni čuk tako le »mimogrede«, da bi »G. lj. pos.« rada prodala svojo hišo, katero bi kupil Gabršček, prodaja se tudi »Jelen«, na prodaj bi bil (— kako lepo je to povedano! —) tudi »Südbahn«. »Kaj še ostane od nekdanje slave?« vpraša na koncu.

Postni odmev na pustno vprašanje je ta-le: »Nekdanji slavi bi sledila — nova slava, nov napredek!« Ako bi G. lj. p. prodala sedanjo hišo, se zgodi le tedaj, ako jo odda narodnim rokam, a sama — dobi kako novo, še lepšo in važnejšo postojanko v svoje roke. Kdor je Slovenec, se bo le veselil ob tej priliki. — Na druge neumnosti ne odgovarjamo. Klerikalci kažejo ob vsaki priliki svojo nizkost in podlost.

Telovadno društvo »Sokol« v Gorici naznanja, da so se vabila že razposlala. Kdor po možnosti ni prejel vabila, naj se za isto zglašuje.

pri br. načelniku L. Kranjc — Trgovski dom. — Ob enem se naznanja, da se dobe v predprodaji vstopnice na maskarado pri br. Kranjcu ter galerijske sedeže v trgovini g. A. Gabršček, Trgovski dom. — Odbor.

Zabavni večer v Št. Andrežu. — V soboto 13. t. m. je jako lepo vspel zabavni večer v Št. Andrežu, kateri se je priredil s sodelovanjem naših koprskih dijakov. Precizno so igrali točke programa. Hvala jim! Upamo, da ne bo dolgo, ko nas zopet razveseli s svojim nastopom. Gostov je bilo dovoljno. Smeha tudi ni manjkalo tako, da je bil res v pravem pomenu predpustni zabavni večer. Gotovo, da ostane vsakemu ta v živem spominu. Končno hvala prirediteljem, posebno pa za »ekspresno pošto!«

Nekdo.

Okrajna bolniška blagajna v Gorici nesramno žali in zapostavlja slovenščino. V slovenski del dežele piše vse po laško, in če se jej vrnejo pisma, nima toliko obzira, da bi poslala pisma v slov. jeziku. Iz Tolmina nam prihajajo v tem oziru hude pritožbe. Slovenci zahtevamo odločno, da se uvede nemudoma enakopravnost pri tem zavodu; to je že skrajni škandal, kako ta blagajna zaničuje Slovence in naš jezik. — Ta bolniška blagajna je sedaj v rokah soc. demokratov. Toliko govorijo o pravilnosti ti ljudje, kjer imajo besedo, se jih drži pa sama krivica. Glavarju rdečkarjev, dr. Tumi, se zdi tako zaničevanje našega jezika seveda čisto v redu!!

Na pustni terek smo imeli v Gorici par let sedaj lep korzo. Letos pa je vse tiho, iz dešar se da sklepati, da ne bo nikakega korza. Utegnilo bi se torej zgoditi, da bi letale zopet na pustni terek popoldne indecentne maskare po mestu, kakor je bilo pred nekaj leti v veliko sramoto Gorice. Obracamo se tem potom do policije, da, če ne bo korza, naj prepove kar na kratko, da ne smejo hoditi in razsajati po mestu umazane maskare, kar bi bilo velik škandal za Gorico. Mislimo, da ni treba več govoriti; da bodo na glavarstvu upoštevali ta glas ter prepovedo vsako nedostojno prikazovanje maskar na ulici.

Novostruparska »Kmetiška zveza« za goriško okolico je imela nedavno slabo obiskano zborovanje. Med drugim se je sprejela tudi resolucija, da naj se premesti slov. učiteljske iz Kopra v Gorico. Govoril je general novostruparjev dr. Breclj. Naj bi bil rajše povedal, kako so novostruparji v starostruparskih listih zapackali to vprašanje. »Politiški otročaji« so neumno klepetali, ko je bilo treba molčati ter opozorili tako Lahe na odločitev glede koperskega učiteljskega. Lah so se opirali in učiteljske je še vedno v Kopru. — Govoril je tudi o deželnem zboru, pa kake, da razpusta nočejo, marveč dež. zbor naj dela, v odboru naj bo tudi zastopnik S. L. S., če pa »liberalci in agrarci« ne dajo odbornika S. L. S. in če ne mislijo delati v korist kmetkega ljudstva, pa naj se razpusti deželni zbor. Za predpustni čas je baš prikladno tako govorjenje! — Saj bi lahko dobili klerikalci jednega odbornika, zakaj pa niso hoteli? Ako bi imel dr. Br. kaj korajzja, bi bil povedal, da Gregorčiča tiši še vedno pogodba s Pajerjem; odtod so drli poslanci S. L. S. z laškimi liberalci v škodo slov. kmetkega ljudstva! Taka je resnica!

Vaselica starejših podčastnikov tukajšnje garnizije v torek zvečer v Trg. Domu je vspela v vsakem oziru jako poveljna. Dvorana je bila krasno dekorirana, vse točke programa so se izvedle v splošno zadovoljnost, na kar se je razvil animiran ples. Navzočih je bilo tudi obilo visjih vojaških in civilnih dostojanstvenikov.

V žiljenju in smrti združena. — Te dni je umrla Lucija Tominz, soproga vpokojenega vodje zemljiške knjige pri sodniji v Gorici. Drugi dan je umrl pa mož Ivan Tominz. Skupaj sta živela 59 let ter imela 19 otrok; živita pa le dva.

»Slovenska čitalnica v Solkanu« in telovadno društvo »Solkanski Sokol« priredita v torek dne 23. t. m. v prostorih gosp. Alojzija Mozetiča plesno veselico. — Začetek točno ob 8. uri zvečer. Pri plesu svira oddelek vojaške godbe c. kr. pešpolka št. 47 iz Gorice. Vstopnina za člane in pevce 2 K, za vabljenca 3 K. Dostojnim maskam je dovoljen vstop, morajo se pa pri vstopu izkazati določenima preiskovalcema. — K obilni udeležbi uljudno vabita odbor.

Tramvaj vozi. — Konečno je vendar začel svojo službo v četrtek zvečer, ko je komisija opravila svoje delo. Menda so se

bali začeti v petek, češ, petek je slab začetek. V četrtek zvečer so bili polni vsi vozovi, tako so drli ljudje na tramvaj. — kakor že rečeno, uslužbenci ne znajo slovenski. Dolžnost Slovencev, ki se bodo posluževali tramvaja, pa je, da govore le slovensko. Magistratovci računajo, da največ dohodkov morajo dati Slovenci; zato morajo spoštovati na tramvaju naš jezik in tudi napraviti slov. napise — drugače pa naj se Lah! sami vozijo s tramvajem!

Obešil se je v četrtek v Gorici 56 let stari, Martin Cej na svojem stanovanju v ulici Orzoni. Vzrok baje družinske razmere.

Ta Cej, kateremu je manjkala ena reka, je hodil vsako soboto po Gorici s slepcem, ki je lajal; Cej je pa denar pobiral.

Aretilja. — Svoj čas smo poročali, da je bil aretiran v Gorici 22-letni Karol Premru. Dotično vest danes popolnujemo v toliko, da se je našlo pri njem 1 črno denarnico, 1 vozni listek postaja Dutovlje-Skopo in retour, 1 zelena listnica, 1 mala rjava listnica, 1 toaletno ogledalo, 1 pila, en opiljen ročaj dežnika, ki mu je služil za odpiranje ključavnic in dva nova opiljena ključa. Po dovršeni preiskavi je tuk. sodnija odredila, da se istega prepelje v Novomesto. Po zunanosti pa je ta Premru zelo podoben opisu morilca kočijazev v Trstu.

Zopet ukraden kolo. — V petek zjutraj so ukradli g. Antonu Vuga v Solkanu dvokolo „Puch“ št. 21.756. — Opozarjamo sl. občinstvo, da ne pade kakemu brezvestnežu v roke, in naj pazi na številko, ako mu bo kdo ponujal dvokolo.

Izpred sodnje. — 21-letni Peter Ušaj iz Gorice je bil že večkrat kaznovan. 19. dec. lani je imel zopet nastopiti majhno kazen. Ko se je okopal, kakor je predpisano, ni hotel v zapor; čuvaja Mavrenčiča je prijel celo za vrat in le s težavo so ga spravili v luknjo. Pri razpravi je žalil Mavrenčiča. Ušaj je dobil za to 6 tednov težke ječe, ker je prišlo M. žalil, pa še 48 ur zapora.

Pred sodnike sta bila klicana tudi 46 letni Ivan Slejko in 27 letni Anton Cigoj iz Malovš, in sicer sta bila obdolžena motenja vere. Slejko je bil odet v rjuho, Cigoj pa je imel svetilko, šla sta k I. Cigoju, ki je baje ležal bolan. Na poti so ju videli nekateri ter hitro naznanili, češ, da sta oponašala duhovnika, ko nese sv. popotnico!! — Obsojena sta bila vsak na 7 dni zapora.

Ogonj je bil nastal v ulici Morelli v trgovini A. Cosolo, pa so ga hitro pogasili.

Kinematograf. — Opozarjamo na zanimive predstave v hotelu „Central“.

Listnica. Na Kras: Dobili. Priobčimo vse. Hvala!

Morana. — Za uničenje stenik rabi se navadno različne kisline, katere ne samo da so skrajno nezdružljive in smrdeče in nevarne, a kar je glavno pokvarijo vse, kar pride v dotik s tako kislino.

Odpomoči vsem tem nedostatom, je edino možno, ako se uporablja v omenjeno svrhu „Morana“, kemično pripravljeno tekočino popolnoma neškodljivo zdravju v vsakem obziru, ima prijeten vonj in nikakor ne oškoduje niti mobilije niti tkanin, za kar je tembolj priporočljiva.

Zveza narodnih društev.

Izobraževalno društvo »Prešeren« v št. Petru priredi, kakor že naznanjeno, v nedeljo ob 3½ uri pop. veselico. Pričakujemo, da se udeležijo te veselice tudi mnogi meščani in okoličani.

Društvo »Novi žar«, Rupa-Peč, priredi javni ples 21. t. m. v Mirnu v prostorih gospe Faganeljeve. Želeti je obilne udeležbe.

Bralna in pevsko društvo v Kozani priredi 21. svečana t. l. v prostorih „na stari šoli“ ljudsko, predpustno veselico s prav zanimivim vspešdom. Vprizorila se bo smešna burka: „Nemški ne znajo“, pri kateri sodelujejo le domači diletantje. Med veselico in po veselici pri priprosti zabavi s plesom svira domača slavnoznanca godba na lok. K množični udeležbi vabi najljubše odbo.

Letni občni zbor »Zveze narodnih društev« se ne bo vršil dne 2. maja, kakor je stalo v okrožnici, (dne 2. maja je vese-

lica v Renčah o priliki sklepa obrtne šole), pač pa dne 9. maja. Ta dan naj blagovole društva vpoštevati, ker bo občni zbor pred. in pop. pa ljudska veselica.

Trgovsko-obrtna in gospodarske vesti.

„Določanje tolščobe v mleku“ je naslov drobni knjižici, ki jo je ravnokar izdala opremljeno z 18 podobami c. kr. kmetijska družba kranjska kot IX. zvezek svoje „Kmetijske knjižnice“. Spis je priredil potovalni učitelj za kmetijstvo na Kranjskem Gustav Pirč. — Važen dohodek govedoreje je mleko, čigar vrednost je odvisna od njegove tolščobe. Umna reja govedi in umno mlekarstvo nista mogoča brez določanja tolščobe v mleku. Pri vsaki pravi živinorejski zadruzi ni dovolj vedeti samo to, koliko mleka daje v čredno knjigo vpisana krava na leto, temveč tudi to, koliko daje dragocene mlečne tolščobe. Zadržna mlekarne more le tedaj resnično doseči svoj trgovski smoter in vzgojevalni cilj, če plačuje mleko po vrednosti, ki je v trgovini odvisna edino od množine mlečne tolščobe. Ta spis je torej namenjen živinorejskim zadrugam ter njihovim udom, ki morajo poznati važnost mlečne tolščobe in okoliščine, kako je preiskovati mleko na tolščobo. Preiskava mleka na tolščobo po dr. Gerberjevem načinu, ki je dandanes najprimernejši, je v tem spisu popolno pojasnjen in popisan, da v kakem slučaju tudi kak zadostno neobrazen strokovnjak more po njem zanesljivo preiskovati mleko. Zanesljivo preiskovanje mleka pa ni lahko, in prireditelj tega spisa odkritosrčno priznava, da mu je bil namen pri spisovanju te knjižice, prizadete kroge prepričati, da najbolje store, če pošiljajo mleko preiskovat izvežbanim kemikom, in sicer na Kranjskem kmetijskokemijškemu preskušališču v Ljubljano, kjer so to delo ne le ceneje, temveč, kar je poglavitno, tudi resnično zanesljiveje izvršuje kakor pri zadrugah. Cena knjige je za družbene ude s poštnino vred 25 h, za neuče in v knjigotrštvu 30 h brez poštnine.

Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva „MERKUR“ v Ljubljani. — V službo se sprejme: 1 knjigovodja in korespondent, 2 kontorista, 14 pomočnikov mešane stroke, 1 pomočnik specerijske stroke, 5 pomočnikov manufakturne stroke, 1 pomočnik modne in galant. stroke, 3 kontoristinje, 5 blagajničark, 3 prodajalke.

Službe iščejo: 3 knjigovodje in korespondent, 2 potnika, 3 kontoristi, 22 pomočnikov mešane stroke, 8 pomočnikov specerijske stroke, 7 pomočnikov manufakturne stroke, 1 pomočnik železničarske stroke, 2 pomočnika modne in galant. stroke, 7 kontoristinje, 9 blagajničark, 19 prodajalk.

Posredovalnica posluje za delodajalce popolnoma brezplačno, za delojemalce proti mali odškodnini.

Na Balkanu.

Iz Pariza poročajo, da je Björnsterne Björnson priobčil članek, ki se izreka proti aneksiji Bosne in Hercegovine, rekoč, da aneksija utegne postati grob ne samo za Avstro-Ogrsko, ampak tudi za evropski mir. — Na srbski meji je bil ustreljen Fran Dadak vojak 54. pehot. polka, kakor se je sporočilo njegovim starišem v Brnu. — Pred par dnevi je bilo na avstro-srbski meji ustreljenih baje 30 »štrafunov«, to je vojakov, ki neprestano hodijo iz kraja v kraj po deželi; uradno se poroča da je bil ustreljen en sam »štrafun«. — Govori se zopet o odstopu srbskega kralja Petra na korist prestolonasledniku Gjorgju. — V ruskih vladnih krogih so prepričani, da stavi Avstrija Srbiji v kratkem ultimatum s pozivom, naj preneha z oboroževanjem. Srbija najbrže ne preneha, tudi ne more po razpoloženju ljudstva, zato utegne vojna izbruhniti v kratkem času.

Poroča se o spopadu ob Drini med Srbi in avstr. vojaki, da sta padla s srbske strani dva stela.

Današnji listi poročajo soglasno, da je položaj skrajno resen ter se je bati v kratkem vojne!

Politični pregled.

Državni zbor bo sklican najbrže začetkom meseca marca t. l.

Hišne preiskave na Češkem se nadaljujejo. Vlada išče material, da more uvesti preiskavo radi zapeljavanja k zločinom, radi vstaje, javnega nasilstva, ščuvanja proti narodnostim itd. Pod preiskavo so poslanci Klofač, Butival, Choc, Fresl ter 16 češko-radikalnih urednikov in agitatorjev.

Hišne preiskave v Ljubljani? — »Sl. Nar.« brzojavljajo z Dunaja, da je minister notranji Haerdtl dal deželni vladi v Ljubljani tajen ukaz, da prične s hišnimi preiskavami pri raznih osebah in listih, ki bi bili v kaki zvezi s septemberskimi demonstracijami.

Razne vesti.

Odloženi vojaški nabori. Po uradnih listih se čita vladno naredbo, da so letošnji že razpisani vojaški nabori preloženi na poznejši čas.

Velezanimiva sodnijska obravnava se bo vršila v kratkem v Ljubljani, in sicer proti odvetniku dr. Al. Kokalju in uredniku »Slov. Naroda« R. Pustoslemšku. Radi odprtega pisma na vojnegega ministra Schönaicha o septemberskih dogodkih je drž. pravdnštvo uvedlo preiskavo proti imenovanima gospodoma, kateri sledi v kratkem obravnava.

Trebuhe parajo neznan zločinci ženskam v Berolinu. Sedaj se je pripetilo to že kakim 20. Ne ve se prav, ali jih je več ali je en sam. Navadno počaka kako žensko za vežnimi vrati ali za temnih stopnicah, in predno ta kaj sluti, je že ranjena v spodnji del telesa. Policija išče zaman zločinca, dasi je zaprla že 34 oseb.

V Ljubljani nabijajo samoslovenske ulične napise.

Petres v Parizli koncem januarja je uničil 60 vasi. 6000 ljudi je poginilo.

Veliko čudo v Evropi je država brez dolga, a to je mala kneževina Reuss v Nemčiji. Ne le da nima nikakega dolga, ampak ima celo po odbitih pasivih aktivni imetek 3.278.502 marke.

Shod šahistov. — Mednarodni shod šahistov je bil v nedeljo odprt v Petrogradu. — Mojserske igre za razpisane se udeleži 20 igralcev, med njimi tudi slovenski rojak Milan Vidmar.

Novo uniforme avstro-ogrsko vojske. — Vojno ministerstvo je zaukazalo, da mora biti več del avstro-ogrsko vojske do konca prihodnjega meseca popolnoma na novo uniformiran. Uniforma bo siva z modrosivimi in svetlosivimi plašči in gamašami. Posebno velja ta odredba za obmejne in še nekatere druge zbornice, ki bi v slučaju vojne prišli v poštev.

„Morana“

„Morana“ kemično pripravljena tekočina za radikalno iztrebljenje mrčesa, (stenic in uši) popolnoma neškodljiva zdravju, opravi in tkanini, izkazala se je kot edino čeno in res delujoče sredstvo.

Vsestransko priznavanje in mnogobrojna spričevala potrjujejo izvanredni učinek „Morane“.

Cena stekl. 100 gr 50 vin.

Glavna zaloga: M. SKRINJAR
Trst, ul. Solitario 25.

Gosp. trgovci, kateri bi prevzeli razprodajo na drobno, naj blagovole obrniti se na založnika.

Išče se učenca za fotografsko stroko.

Obrniti se je na g. Ant. Jerkiča v Gorici, Gosposka ulica 7.

Pozor

● pri nakupovanju šivalnih strojev! ●

Denar, kateri se izda za šivalni stroj slabše vrste je izgubljen. Zatorej izbirajte pri nakupu šivalnih strojev blago najboljše vrste. — Najboljše stroje izdeluje tovarna Pfaff v Kaiserlautern. Ako kupite stroj s to znamsko ste lahko zagotovljeni, da niste zavrgli svojega denarja, marveč plodonosno naložili. — V zalogi imam še druge različne šivalne stroje, dvokolesa in stroje za kmetijstvo.

Jos. Dekleva,

trgovec, Gorica ul. Municipio št. 1
edino zastopstvo.

Varstvena znamka: „šlido“
Einiment. Capsici comp.
Nadomestek za

Anker-Pain-Expeller
povsod pripoznano kot najboljše sredstvo proti prehlajenju itd. Za ceno 80 vin., K 1.40 in 2.— se dobi po vseh lekarnah. Pri nakupu tega tako priljubljenega domačega zdravila se je posluževati le originalnih steklenic v skatljah z našo varstveno znamko „šlido“ ker le tako je zagotovljeno, da je izdelek pravi.

Dr. RICHTERJEVA LEKARNA
K „šlatem levu“ v Pragi
Elisabethgasse št. 5 nova.
Ustavno razpoložljiva.

Ostanki
Najljepši 40 m ... K 22.—
dobri običajni 40 m „17“—
plačilo s povzetjem. Uzorci se ne pošiljajo.

Posebno
IZDELOVANJE.

ZEFIRI

Posebno
IZDELOVANJE.

Vzorci
brezplačno.

kanafasi, oxfordi,
siphkovine in
TKANINE
lastni izdelek za
najnižje cene ponuja

V. orci
brezplačno.

JOSEF SUCHÁNEK,
První mechanická a ruční tkalcovna a
závod zasilatelský na pomezí Pruska
NOVÝ HRÁDEK u Nov. Města u. Metují. (Čechy).

GORICA.

GORICA.

Narodno podjetje

Hotel „Pri Zlatem Jelenu“.

V središču mesta. Ob glavni ulici z državnega kolodvora. Zbirališče trgovskega sveta in goriških Slovencev. — Nad 30 sob za tujece od K 1.20 višje. Velik vrt z verando. Stekleni salon s teraso. Velik jedilni salon. Več sob za klube in sklenjene družbe. Regljisce. — Točarna z običajnimi gostilniškimi cenami za jedi in pijače. — Domača in tuja vina. — Plzenjsko in puntigamsko pivo. — Cene jako zmerne. — Postrežba pod novo upravo skrbna in točna.

— Hehe, še hotela! pravi vojak ter stopi bliže.
 — Torej pridite ponjo, prijatelj, pravi Gaskonec.
 — Prav rada. Tukaj biti en klop.
 — O, moj Bog! človek bi rekel, da je nalašč za to tukaj! Stopite gor!... Tako! Prav, prijatelj!
 D'Artagnan zakašlja.
 V istem hipu se iztegne Porthosova roka. Njegova jeklena pest je zgrabila naglo kot blisk in trdno kot klešče vojaka za vrat, ga stisnila, dvignila ter potegnila skozi okno, tako da bi mu bila skoro obvisela koža na omrežju; nato ga položil na tla, in d'Artagnan mu je pustil komaj toliko časa, da je ujel sapo; potem mu je zamašil usta s svojo ruto ter ga začel tako spretno in ročno tlačiti, kakor zna to samo človek, ki se je učil svoj posel na bojišču.
 Ko je bil vojak tako povezan, sta ga nesla na ognjišče, kjer sta bila že prej ugasnila ogenj.
 — To bi bil torej en meč in ena obleka, pravi Porthos.
 — To vzamem jaz, pravi d'Artagnan. Če hočete še eno obleko in še en meč, morate začeti isto znova. Čakajte! Ravnokar odhaja drugi vojak iz stražnice ter se nama bliža.
 — Zdi se mi, da bi bilo neprevidno, ponavljati zopet isto operacijo, pravi Porthos. Dvakrat se ne posreči človeku isto sredstvo, kakor trdijo ljudje. Ko bi se mi ne posrečilo, bi bilo vse izgubljeno. Zlezem dol ter zgrabim v trenutku, ko ne bo ničesar slutil, in izročim vam ga čisto zvezanega.
 — Da, to bo bolje, odvrne Gaskonec.
 — Bodite pripravljeni, pravi Porthos ter se spusti skozi okno.
 Stvar se je izvršila, kakor je bil Porthos obljubil. Orjak se je skrnil ob poti, in ko je prišel vojak mimo, ga je zgrabil za vrat, ga zvezal ter ga porinil kakor municijo skozi omrežje; nato se je vrnil tudi sam v sobo.
 Slekla sta tudi drugega ujetnika, kakor sta bila slekla prvega. Položila sta ga na posteljo ter ga privezala s pasovi; in ker je bila postelja iz močnega hrastovega lesa in ker so bili pasovi podvojeni, sta bila zaradi tega ravno tako brez skrbi kakor zaradi prvega.
 — Tako! pravi d'Artagnan, to gre izvrstno! Sedaj pa pomerite obleko tega, Porthos; dvomim, da bi vam bila prav; toda če vam je preozka, ne storite si nič iz tega; pas za sabljo vam bo dovolj širok, in klobuk z rdečimi peresi tudi.
 Slučajno je bil drugi izmed Švicarjev pravi velikan, tako da je šlo vse gladko izpod rok, izvzemši nekaj šivov, ki so popokali na Porthosu.
 Nekaj časa je bile slišati samo šumenje obleke, zakaj Porthos in d'Artagnan sta se hitela oblačiti.
 — Prav je! izpregovorita oba hkratu. Kar se tiče vaju, pristavita nato, obrnivša se proti vojakoma, kar se tiče vaju, tovariša, se vam nič ne zgodi, če bosta lepo pri miru; a če se ganeta, je po vama!
 Vojaka sta bila tiho kot grob. Po Porthosovi pesti sta spoznala, da je stvar skrajno resna in da ni o kaki šali nikakega govora.
 — Sedaj vam bi ne bilo neljubo, ko bi razumeli, kaj ne, Porthos? pravi d'Artagnan.
 — Gotovo ne.
 — Torej sedaj zlezeta na dvorišče.
 — Da.
 — In zavzameva mesto teh dveh fantov.
 — Prav.
 — Hodila bova gor in dol.
 — To bo čisto dobro, ker ni ravno vroče.
 — Čez nekaj trenutkov pokliče kardinalov strežaj stražo, kakor včera in predvčerajšnjim.
 — Ali mu odgovoriva?
 — Ne, ne! Nič ne odgovoriva.
 — Kakor hočete. Meni ni ravno na tem, da bi se mu oglasil.
 — Torej se ne oglasiva; potisneva samo klobuke na čelo ter spremiva Eminenco.
 — Kam?
 — Kamor pojde, k Athosu. Ali mislite, da mu ne bo ljubo, ko naju zagleda?
 — O! vsklikne Porthos, o! sedaj razumem.
 — Čakajte, ne veselite se še, Porthos! zakaj ni sva še na koncu, vraga! pravi Gaskonec, norčujoč se.
 — Kaj pa bo še? pravi Porthos.
 — Pojdite z menoj, odvrne d'Artagnan. Bomo že videli.
 In d'Artagnan se spusti nalahko skozi okno.
 Porthos gre za njim po isti poti, toda težje in bolj počasi.
 Vojaka, ki sta ležala zvezana v sobi, sta trepetala strahu, da je bilo slišati njihino šklepetanje z zobmi.
 Komaj sta stopila d'Artagnan in Porthos na tla, ko so se odprla neka vrata in je Bernouin zaklical:
 — Straža!
 V istem hipu se je odprla tudi stražnica, in nekdo je zakričal:
 — La Bruyère in Barthois, pojdita!
 — Kakor je videti, sem jaz La Bruyère, pravi d'Artagnan.
 — Jaz pa Bartois, pravi Porthos.
 — Kje sta? se oglasi zopet Bernouin, čegar oči niso mogle v temi razločiti naših prijateljev, ker ga je slepila luč.

— Tukaj sva, se oglasi d'Artagnan.
 Nato se obrne proti Porthosu, rekoč:
 — Kaj pravite k temu, gospod du Vallon?
 — Pri moji veri! čisto lepo je, če tako ostane.
 Naša vojaka odkorakata počasi za strežajem; ta jim je odprl vrata v vežo, potem še neka vrata, ki so vodila v nekako čakalnico; pokazal jima je dva stola, rekoč:
 — Povelje je čisto enostavno: ne pustita nikogar tu noter, samo enega človeka, ali razumeta? in tega ubogajta v vsem. Kadar se bosta morala vrniti, pridem.
 D'Artagnan je bil dobro znan temu strežaju, ki ni bil nihče nego Bernouin, kateri ga je bil v teku šestih ali osmih mesecev že kakih desetkrat privedel h kardinalu. Namesto da bi odgovoril, se je torej zadovoljil s tem, da je zagodrnjal »ja« kolikor mogoče malo po gaskonsko in kolikor mogoče po nemško.
 Kar se tiče Porthosa, je zahteval in tudi dobil d'Artagnan od njega obljubo, da ne bo v nobenem slučaju nič govoril. Ko bi že ne bilo drugače, mu je bilo dovoljeno, izgovoriti mesto vsakega odgovora svečanostno in pomembno »tarteifel«.
 Bernouin je odšel ter zaprl za seboj vrata.
 — O, o! pravi Porthos, ko je slišal škrtanje ključa, videti je, da je sedaj moderno, ljudi zapirati. Zdi se mi, da sva samo menjala ječo: razlika je samo ta, da sva sedaj zaprta v oranžnem paviljonu namesto v prejšnji ječi. Ne vem, če sva kaj na dobičku.
 — Porthos, moj prijatelj, pravi d'Artagnan čisto tiho, ne dvomite nad Previdnostjo in pustite me, da premišlujem.
 — Torej le premišlujta, pravi Porthos zlovoljno, vidé, da mu ne gre nič kaj po volji vse to.
 — Naredili smo osemdeset korakov, mrmra d'Artagnan, šli preko šestih stopnic, torej mora biti tu, kakor je ravnokar rekel moj slavni prijatelj du Vallon, oni drugi paviljon, ki je vsporeden z najinim, in ki ga imenujejo »oranžni paviljon«. Grof La Fère ne more biti daleč: samo vrata so zaprta.
 — Prava reč! pravi Porthos; z ramo se uprem pa....
 — Za Boga! prijatelj Porthos, pravi d'Artagnan, hranite svoje moči, sicerne naredi v pravem trenutku, kar bi lahko naredile: ali niste čuli, da nekdo pride sem?
 — Pač.
 — Toda, prijatelj, pravi Porthos, če naju ta nekdo spozna, če začne pri tem vpiti, sva izgubljena; zakaj upam, da ni vaš namen, da bi me prisilili pobiti ali zadaviti to cerkveno miš! Tako se more ravnanati morda z Angleži ali Nemci.
 — O, Bog me varuj, in vas tudi! pravi d'Artagnan; mladi kralj bi nama bil morda nekoliko hvalen; toda kraljica nama ne bi tega odpustila, in nanjo se treba ozirati: in potem, tekla bi po nepotrebnem kri! Nikdar, nikdar! Imam že načrt. Le pustite me, in smejala se bova.
 — Prav, pravi Porthos, jaz čutim potrebo, da bi se smejala.
 — Pst! pravi d'Artagnan; oni nekdo prihaja.
 Tedaj se je začulo v prednji sobi, to se pravi v veži, lahne korake. Vrata so škripala, in na pragu se je prikazal po viteško oblečen človek, zavil v rjav plašč; na oči je imel potlačen širok klobuk, in v roki je držal svetilko.
 Porthos se stisne k zidu, a ni se mogel tako skriti, da ga ne bi bil videl človek v rjavem plašču; dal mu je svetilko rekoč:
 — Prižgite luč na stropu.
 Nato se obrne proti d'Artagnanu ter pravi:
 — Ali veste, kaj imate opraviti?
 — Ja, odvrne Gaskonec, ki je pa znal sicer samo to besedico nemški.
 — Tedesco, pravi vitez, va bene.
 Nato stopi k vratom, ki so stala nasproti onim, skozi katera je bil vstopil, jih odpre, izgine za njimi ter jih zopet zapre za seboj.
 — No, kaj pa zdaj? vpraša Porthos.
 — Zdaj bova rabila vašo ramo, če so ta vrata zaklenjena, prijatelj Porthos. Vsaka stvar ob svojem času, in vse pride prav človeku, ki zna čakati. Toda najprej zabarikadirajva prva vrata pošteno, potem pa greva za vitezom.
 Prijatelj se takoj lotita dela ter založita vrata z vsem pohištvom, ki sta ga našla v dvorani, kar je imelo tem večji učinek, ker so se vrata odpirala na znotraj.
 — Tako! pravi d'Artagnan, sedaj sva brez skrbi, da naju od zadaj nihče ne preseneči. Sedaj dalje!

XXIX.

Mazarinova skrivališča.

Stopila sta k vratom, skozi katera je bil izginil Mazarin; bila so zaklenjena; d'Artagnan jih je zaman skušal odpreti.
 — Glejte, tu bodo vaše rame na mestu, pravi d'Artagnan. Odrinite, Porthos, toda na tiho, brez ropota; ne vlomite ničesar, samo dverí odrinite narazen.
 Porthos vpre svojo orjaško ramo v desko, ki se takoj uda, in d'Artagnan ostrino svojega za zapah; zapah se umakne in vrata se odpro.

— Saj sem vam rekel, Porthos, da človek od žensk in vrat vse doseže, če jih le ume na lahko prijeti.
 — Zares, vi ste velik moralist, pravi Porthos.
 — Vstopiva, pravi d'Artagnan.
 Vstopila sta. Za neko šipo je bilo videti pri svitu luči, ki jo je bil kardinal pustil sredi hodnika na tla, oranžna in granata drevesa, ki so stala v dolgih vrstah ter tvorila tako dolg glavni drevored in dva manjša stranska.
 — Kardinala ni, pravi d'Artagnan, samo njegova svetilka je tu; kje pri vragu pa je?
 In ko je preiskoval enega izmed stranskih drevoredov, dočim je Porthos na njegov migljaj pregledoval drugega, je naenkrat zagledal na svoji levisi neki zaboj, ki je bil premaknjen s svojega mesta, in na mestu tega zaboja široko zevajočo luknjo.
 Deset mož bi imelo dovolj opraviti, ko bi bili hoteli premakniti ta zaboj, toda premakniti se je moral s ploščo vred, na kateri je stal, s pomočjo nekega mehanizma.
 Kakor smo že rekli, d'Artagnan je zagledal na mestu luknjo in v tej luknji vijugaste stopnice.
 Prijatelja se spogledata zmedenih obrazov.
 — Ko ne bi hotela drugega nego zlato, pravi d'Artagnan tiho, bi bile najine želje izpolnjene, in bogata bi bila za vedno.
 — Kako to?
 — Ali ne razumete, Porthos, da se nahaja pod temi stopnicami skoro gotovo oni slavni kardinalov zaklad, o katerem se toliko govori, in da bi nama bilo treba samo dol po teh stopnicah, izprazniti zaboj, zapreti vanj kardinala z dvojno ključavnico, odnesti s seboj zlata, kolikor bi mogla, postaviti to oranžno drevo zopet na njegovo mesto, in da bi naju nihče ne prišel vprašat, odkod to najino bogastvo, niti kardinal sam ne?
 — To bi bilo nekaj za postopaše, pravi Porthos, a za dva plemiča bi se ne spodobilo, tako vsaj mislim.
 — To je tudi moje mnenje, pravi d'Artagnan; zato sem tudi rekel: ko bi ne hotela drugega nego zlata... a midva hočeva nekaj drugega.
 V istem hipu, ravno ko se je d'Artagnan sklonil nad luknjo, da bi poslušal, mu udari na uho kovinski, suh glas, kot bi nekdo premikal vrečo zlata; d'Artagnan je vstrepetal. Takoj na to so se zaprla neka vrata, in na stopnicah so se zasvetili prvi žarki neke svetilke.
 Mazarin je bil pustil svojo svetilko v oranžnici, da bi vzbudil mnenje, da se sprehaja. Toda imel je voščeno svečo v kleti, da je mogel preiskovati svoj skrivnostni zaboj.
 — Hé! pravi Mazarin, italijanski, dočim je stopal po stopnicah navzgor, ogleduje napeto vrečo, polno cekinov; hé! s tem bi se dalo plačati pet parlamentarnih svetnikov in dva pariška generala. Jaz sem velik vojskovodja; samo po svoje se vojujem...
 D'Artagnan in Porthos sta se potuhnili vsak v svojem stranskem drevoredu za zaboj ter čakala.
 Mazarin se je približal d'Artagnanu na tri korake ter sprožil neko pero, ki je bilo skrito, plošča se je obrnila, in oranžno drevo, ki je stalo v zaboji na tej plošči, se je vrnilo samo na svoje mesto.
 Nato ugašne Mazarin svečo ter jo vtakne v žep; potem vzame v roko svojo svetilko, rekoč:
 — Pojdime sedaj k La Fère-ju!
 — Prav, si misli d'Artagnan, to je tudi najina pot, pojdimo skupaj.
 Vsi trije odidejo; Mazarin po srednjem drevoredu, Porthos in d'Artagnan pa po stranskih. Ta dva sta se skrbno izogibala dolgih svetlih žarkov, ki so pri vsakem kardinalovem koraku uhajali med zaboji v stranske drevorede.
 Kardinal je dospel do drugih steklenih vrat, ne da bi bil zapazil, da gre kdo za njim, ker so zamirale stopinje dveh spremljevalcev v mehkeem pesku.
 Nato krene Mazarin na levo v neki hodnik, katerega Porthos in d'Artagnan nista doslej zapazila; toda v trenutku, ko je že hotel odpreti vrata, se je zamišljen vstavil, rekoč:
 — Ah! diavolo! Pozabil sem na Commingesovo svarilo! Postaviti moram vojaka k tem vratom, da ne bom izpostavljen temu vražjemu ropotu! Pojdimo!
 In kardinal se obrne nestrpno, da bi se vrnil, odkoder je prišel.
 — Ne trudite se, Monseigneur, pravi d'Artagnan ter stopi naprej, s klobukom v roki in ljubeznivim obrazom, šla sva za Vašo Eminenco korak za korakom, in zdaj sva tu, evo naju!
 — Da, evo naju! pritrdi Porthos.
 In tudi on se ravno tako ljubeznivo prikloni.
 Mazarin pogleda enega in drugega s široko odprtimi očmi; spoznal je oba, svetilka mu je padla iz roke, in zastokal je od strahu.
 D'Artagnan pobere svetilko; k sredi ni bila ugasnila.
 — O! kaka neprevidnost, Monseigneur! pravi d'Artagnan: ni dobro hoditi tod brez luči! Eminenca bi se lahko zadela ob kak zaboj ter padla v kako luknjo!
 — Gospod d'Artagnan! zamrmra Mazarin, ki se ni mogel otresti začudenja.
 (Dalje pride.)

A. vd. Berini

Gorica, Solška ulica št. 2.

velika zaloga

oljkinega olja

prve vrste

najboljših vrst iz Istre, Dalmacije, Molfette, Bari in Nice

s prodajo na drobno in debelo.

Prodaja na drobno: Kron — 96, 104, 112, 120, 128, 136, 144, 160, 180, 200, 240, za luči po 72 vin.

Na debelo cene ugodne.

Pošilja poštino prosto na dom. Posodo se pušča kupcu do popolne uporabe olja; po uporabi se spet zamenja s polno. Pravi vinski kis in navaden. Zaloga mila in sveč.

Cene zmerne.

Lekarna Cristofolletti

v Gorici.

ŽELODOČNE KAPLJICE

z znamko sv. Antona Padovanskega.

Zdravilna moč tea kapljic je neprekosljivo — Te kapljice vredijo redno prebavljanje, če se jih dvakrat na dan po jedo zliči poije. Okrepje pokvarjeni želodec, storé, da zgine v kratkem času omotica in životna lenost (mrtvost). Te kapljice tudi storé, da človek raji je.

Cena steklenici 60 vin.

Cristofollettijska pijača iz Kine

in železa, najboljši pripomoček pri zdravljenju s trsknim oljem. Ena steklenica stane 1 krono 60 vin.

cenjenim odjemalcem v Gorici in na deželi priporoča

pšenično moko

Vlastelinski valjčni mlin v Nuštru

(SLAVONIJA),

katera prekaša v donšanju in v dobroti vse moke in je nedosegljiva, kar priznajo vsi oni, ki so jo dosedaj poskusili.

Zastopnik za Gorico in okolico

Josip Marmolja,

Miren pri Gorici

zalagatelj deželnih pridelkov in kolonijalnega blaga.

Kdor hoče obvarovati sebe ali svojo deco pred kašljem, hripavostjo katarjem, zasliženjem, boleznim v vratu, pred krčnim in oslovskim kašljem naj kupi

Kaiser-jeve prsne karamele

z znamko 3 smreke. Te karamele so zdravniške priznane in priporočene.

5500 oblastveno potrjenih priznanj.

1 zavojček 20 in 40 vin. 1 doza 80 vin.

Dobi se pri:

A. de Gironcoli — Gorica. I. Cristofolletti — Gorica. Rugiero Kürner — Gorica. G. B. Pontoni — Gorica. A. Mazzoli — Gorica. L. Glubich — Gorica. I. Huss — Vipava. M. Kozpner — Ajdovščina.

Gostilna „pri belem zajcu“

v Gorici, Munska ulica 11

je preskrbljena z izvrstnimi briskimi in furlanskimi vini, ter kraškimi teranomi.

Izborna kuhinja. — Cene zmerne.

Na razpolago so tudi hlevi za konje in živino.

Za mnogobrojen obisk se toplo priporoča

Fani Jesenec.

Pijanosti ni več

Uzorec tega čudeznega izdelka „COZA“ se pošlje brezplačno.

More se dati v kavi, v mleku, v pivu, v vinu ali v jedilih ne da bi pivec to zapazil.

Prašek „COZA“ učinkuje čudovito tako, da se pivcu pristudi alkohol in vse alkoholne in močne pijače. Ta prašek deluje tako mirno in gotovo, da mu ga smejo dati žena, sestra ali hči dotičnika, ne da bi on zapazil, kaj je resnično povzročilo njegovo ozdravljenje.

Prašek „COZA“ je prinesel mir v tisočero družine, je rešil ogromno oseb sramote in ponižanja, da iz takih oseb je celo napravil čvrste, močne in vsakega dela zmožne ljudi. Ta prašek je že marsikateremu mladeniču spravil nazaj na pravo pot sreče ter je podaljšal za mnogo let življenje mnogim osebam. — Zavod, ki poseduje ta čudodelni prašek, pošlje vsem onim, ki zahtevajo knjigo s 1500 zahvalami in en vzorec. Dopisuje se v nemškem jeziku.

Zajamčeno je, da je prašek popolnoma neškodljiv

COZA INSTITUTE 62, Chancery Lane London 255 (Anglija)

Na pisma je dajati znamko 25, na dopisnico za 10sto

Naznanilo. — Na razna vprašanja slavnega občinstva si dovoljujem naznaniti, da se toči pravo pizensko pivo »prazdroje« v Gorici v hoteljskih restavracijah, in sicer:

v hotelu »Pri pošti«

»Union«

»Pri zlatem jellenu«

»Tri krone«

ter da ga oddajam na deselo iz zaloge v sodskih po 100, 50 in 25 litrov.

Priporočam se z odličnim spoštovanjem

A. I. Pečenko,

zalagatelj za Gorisko-Gradiščansko

v Gorici, tek. Josipa Verdi 26./28.

N. B. — Kdor pije pizensko pivo pri »Zlatem jellenu« prispeva 25 vinarjev pri hektolitru za »Dijaško kuhinjo«.

Stavbeno podjetje

Znidarčič & Stepančič

GORICA

Tržaška ulica št. 29.

se priporoča sl. občinstvu in drugim korporacijam za izdelovanje vsakovrstnih stavbenih del.

Prevzema nadzorstvo in izdelovanje načrtov ter statičnih računov.

Za obna naročila se toplo priporočata

Znidarčič & Stepančič.

„Vesna“

„Vesna“ ekstrakt iz rastlin in drugih naravnih snovi, izkazal se je kot dosedaj edini uspešen, ne samo glede rasti las — nego pokrije vsako plešo po kratkem uporabljanju.

Vspeh zanesljiv.

Na razpolago spričevala uglednih in znanih oseb.

Cena stekl. 100 gr 1 K 50 vin.

Dobiva se: M. Skrinjar, Trst ul. Solitario 25

Gosp. trgovci, kateri bi prevzeli razprodajo na drobno naj blagovole obrniti se na založnika.

Potnikom v Ameriko

priporoča

„Generalna Agentura“ Im Obersteg & C. Basel, filialka Buks (na meji Avstria-Svica)

najhitreje in varno vožnjo preko Buks-Basel-Paris-Havre (via Southampton) ali Paris Cherbourg, z najnovejšimi in modernimi brzoparniki „American in White Star Line“ prevoz čez morje v resnici 5, do 6 dni, garantira se vsakemu, da je gotovo ukrean, izborna hrana in postrežba, cene nizke.

Za vsakršno pojasnilo glede cen — plovih in voznih redov itd. — obrnite se vedno na:

„Agentura“ Im Obersteg & C. Filialka Buks (Rheintal) Svica P. O. Bax N. 833.

MIZARSKA ZADRUGA V SOLKANU,

tovarna pohištva in stavbenih izdelkov.

Lasten železniški tir Gorica drž. kol. — Solkan

Žage v Soteski (last verskega zaloga).

Osrednje vodstvo: Trst, Via della Caserma št. 4.

Intarurban. telef.: Gorica št. 74, Trst št. 1631. — Tel.: Zadruga, Used. A. B. C. Code v. Edit.

Zaloge: Solkan; Trst, Via della caserma 4;

Reka, Via delle Pile št. 2; Spljet, ulica Sv. Dujme, Na novo obali.

Zastopstva: Egypt in Levanta.

Vposluje okroglo 400 uslužbencev ter ima nad 150 H. P. parnih in turbinskih gonilnih sil — Lastne električne centrale. — Letna produkcija K 800.000.

Izdeluje pohištvo vseh slogov, ter vsa stavbena dela.

Tehnični in fotografski zavod v Solkanu.

Opravlja popolnoma: Hotele, vile, cerkve, šole i. t. d.

Les se pripravlja v posebnih pečeh na par, ki se razgrejejo do 60°.

Zadružne glavnice K 90.000. — Garancijska rezerva K 180.000. — Rezerva za izgube K 21.000.

Zadružni urad v Solkanu sprejema hranilne vloge ter jih obrestuje po 5—6%.

Potniki!

Električna železnica v Gorici!

Postaja

TRGOVSKI DOM

(tik ljudskega vrta)

Vsak, ki pride v Gorico, naj porabi ugodno priliko in naj se pelje z električno železnico.

Vozni listek

naj se kupi postaja

TRGOVSKI DOM.

V ulici Corso Giuseppe Verdi so najlepše urejene trgovine z najnovejšim različnim blagom. — Kupovališče lepih, modernih oblek, bluz in sploh vsega blaga naj bo od sedaj

TRGOVSKI DOM postaja električne železnice.

Novo izdelani vozni red izide v kratkem pod imenom postaja: TRGOVSKI DOM.